

Nalog kojim se proglašava da se Zaključcima Narodne skupštine Republike Srpske br. 02/1-021-1562/24, 02/1-021-1563/24 i 02/1-021-1564/24, donesenim na njenoj 16. posebnoj sjednici održanoj 24. i 25. decembra 2024. godine, krše obaveze i odgovornosti Republike Srpske prema Aneksu 4 i Aneksu 10 Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, i kojim se zabranjuje provedba navedenih Zaključaka

Br. 03/25

Koristeći se ovlaštenjima koja su visokom predstavniku dana članom V Aneksa 10 (Sporazum o civilnoj provedbi Mirovnog ugovora) Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Opći okvirni sporazum), prema kojem je

visoki predstavnik konačni autoritet za tumačenje navedenog Sporazuma o civilnoj provedbi Mirovnog ugovora, i članom II 1. (d) prethodno navedenog Sporazuma, koji od visokog predstavnika zahtijeva da olakša rješavanje bilo kojih poteškoća koje se pojave u vezi sa civilnom provedbom Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini;

Pozivajući se na stav XI.2 Zaključaka Konferencije za implementaciju mira održane u Bonu 9. i 10. decembra 1997. godine, u kojem je Vijeće za implementaciju mira pozdravilo namjeru visokog predstavnika da upotrijebi svoj konačni autoritet u zemlji u vezi s tumačenjem Sporazuma o implementaciji civilnog dijela Mirovnog ugovora, kako bi pomogao u iznalaženju rješenja za probleme u skladu s gore navedenim, "donošenjem obavezujućih odluka, kada to ocijeni neophodnim", o određenim pitanjima, uključujući i (prema tački (c) stava XI.2) "mjere kojima se osigurava implementacija Mirovnog sporazuma na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine i njenih entiteta";

Podsjećajući takođe da je Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda u više navrata potvrdilo svojim rezolucijama donesenim na osnovu poglavlja VII Povelje Ujedinjenih naroda da uloga visokog predstavnika kao konačnog autoriteta u zemlji u pogledu implementacije Aneksa 10. Dejtonskog mirovnog sporazuma uključuje "ovlaštenje za donošenje obavezujućih odluka kada ocijeni da je to neophodno o pitanjima koja je Vijeće za implementaciju mira razmatralo u Bonu 9. i 10. decembra 1997. godine;

Imajući u vidu najnoviji kominike Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira, u kojem je Upravni odbor još jednom potvrdio svoju punu podršku visokom predstavniku u osiguranju punog poštivanja Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH i provođenju njegovog mandata u skladu sa Aneksom 10 i odgovarajućim rezolucijama Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda i oštro osudio kontinuirane pritiske na pravosuđe i pokušaje ograničavanja nezavisnosti, nepristrasnosti i

integriteta pravosuđa, ističući da je ugrožavanje organizacije ili funkcioniranja Ustavnog suda BiH, uključujući i nepoštivanje njegovih odluka, nespojivo sa Ustavom BiH i međunarodnim standardima;

Prisjećajući se da u Rezoluciji 2549 (2020) Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda “poziva strane da se u skladu s Mirovnim sporazumom pridržavaju svoje obaveze da u cijelosti sarađuju sa svim institucijama uključenim u provedbu ovog mirovnog sporazuma, kako je opisano u Mirovnom sporazumu”;

S obzirom na to da obaveze, koje su prema Aneksu 10. Općeg okvirnog sporazuma za mir preuzele strane u sporazumu, u koje se ubraja i Republika Srpska, obuhvataju i odredbu (član IV) prema kojoj će “strane u potpunosti sarađivati sa visokim predstavnikom i njegovim osobljem, kao i sa međunarodnim organizacijama i agencijama, kako je predviđeno u članu 9 Općeg okvirnog sporazuma.” i to da je “visoki predstavnik konačni autoritet u zemlji u pogledu tumačenja pomenutog Sporazuma o civilnoj implementaciji navedenog Mirovnog ugovora”;

Podsjećajući da je Ustavni sud Bosne i Hercegovine centralna institucija države Bosne i Hercegovine utemeljena Ustavom Bosne i Hercegovine kao nezavisan čuvar Ustava Bosne i Hercegovine s isključivom nadležnošću da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po Ustavu Bosne i Hercegovine između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine;

Podsjećajući da je prema članu I/2. Ustava, Bosna i Hercegovina “demokratska država koja funkcioniра u skladu sa zakonom” i da se članom VI/5. Ustava predviđa da su “odluke Ustavnog suda konačne i obavezujuće”, te da se članom III/3.b) zahtijeva od entiteta i svih njihovih administrativnih jedinica da se u potpunosti pridržavaju Ustava Bosne i Hercegovine, kao i odluka institucija Bosne i Hercegovine;

Naglašavajući da je Ustav Bosne i Hercegovine jedini izvor nadležnosti i da legitimno ustavno vršenje takvih nadležnosti od strane institucija Bosne i Hercegovine ne mogu ograničavati drugi niži nivoi vlasti;

Naglašavajući takođe da su Ustavni sud Bosne i Hercegovine, Sud Bosne i Hercegovine, Tužilaštvo Bosne i Hercegovine i Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine u svom djelovanju i ispunjavanju njihovih nadležnosti u demokratskoj državi zasnovanoj na vladavini prava, nezavisni od svih drugih organa vlasti u Bosni i Hercegovini te da su svi ti organi obavezni poštivati njihovu nezavisnost;

Podsjećajući da pravosuđe predstavlja temelj vladavine prava i da njegova nezavisnost, profesionalizam i autoritet zahtijevaju da pravosuđe mora biti slobodno od vanjskih pritisaka i političkog uticaja, te da ispunjavanje tog zahtjeva predstavlja sastavni dio temeljnog demokratskog načela diobe vlasti;

Naglašavajući da neprovođenje odluka sudova općenito direktno narušava ustavni poredak, vladavinu prava i načelo diobe vlasti;

Uzimajući u obzir da je Narodna skupština Republike Srpske na svojoj 16. posebnoj sjednici održanoj 24. i 25. decembra, nakon razmatranja Prijedloga zakona o graničnoj kontroli BiH i Prijedloga zakona o zaštiti ličnih podataka BiH, koji su upućeni u parlamentarnu proceduru u Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH, te nakon razmatranja "*Informacije o urušavanju pravnog poretka u BiH kršenjem Dejtonskog mirovnog sporazuma*", donijela Zaključke br. 02/1-021-1562/24, br. 02/1-021-1563/24 i br. 02/1-021-1564/24 (u daljnjem tekstu pod zajedničkim nazivom "Zaključci");

Proglašavajući da su Zaključci u suprotnosti s obavezama i odgovornostima Republike Srpske prema Aneksu 4 i Aneksu 10 Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini;

Konstatirajući da se u skladu s Poslovnikom Narodne skupštine Republike Srpske, zaključcima, između ostalog, utvrđuje politika organa Republike Srpske i daju smjernice za sprovođenje te politike, te utvrđuju obaveze Vlade, ministarstava i posebnih organizacija u sprovođenju te politike;

Konstatirajući takođe da su pojedini od navedenih Zaključaka, kojima se konkretno nalaže obaveza, odnosno zahtijeva od određenih organa ili predstavnika Republike Srpske i dužnosnika na državnom nivou "iz srpskog konstitutivnog naroda" izabranih ili imenovanih iz Republike Srpske da preduzimaju radnje za sprovođenje politika sadržanih u navedenim Zaključcima, posebno problematični, uključujući u pogledu segregacijskog cilja Zaključaka usmjerenog protiv multietničkog karaktera Bosne i Hercegovine i Republike Srpske, uprkos tome što se prema članu 1. Ustava Republike Srpske predviđa da: "Srbi, Bošnjaci i Hrvati, kao konstitutivni narodi, Ostali i građani, ravnopravno i bez diskriminacije učestvuju u vršenju vlasti u Republici Srpskoj", te da je stoga neophodno spriječiti njihovu provedbu;

Podsjećajući da su prema Ustavu Bosne i Hercegovine entiteti i sve njihove administrativne jedinice dužni u cijelosti poštivati Ustav Bosne i Hercegovine i zakonodavstvo države Bosne i Hercegovine, te da se entitetskim zakonom ne mogu vršiti izmjene i dopune zakonodavstva države Bosne i Hercegovine, čime se primjena navedenog zakonodavstva ograničava ili se na drugi način mijenja, kao i to da su organi vlasti na državnom nivou dužni postupati u skladu sa zakonima kojima se uređuje njihov rad i nadležnosti;

Podsjećajući takođe da napadi na suverenitet države Bosne i Hercegovine, njene ključne institucije, uključujući Ustavni sud Bosne i Hercegovine, Sud Bosne i Hercegovine, Tužilaštvo Bosne i Hercegovine i Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine, predstavljaju ozbiljno kršenje Općeg okvirnog

sporazuma za mir (GFAP) te ugrožavanje mira i stabilnosti u zemlji i regionu, zbog čega zavrjeđuju nedvosmisleni i adekvatnu reakciju;

Zabrinut zbog činjenice da Zaključci Vladu Republike Srpske obavezuju da uputi u proceduru zakon kojim će se urediti procedura razmatranja pitanja o kojima odlučuje Parlamentarna skupština BiH na način da se o istima prethodno izjasni Narodna skupština Republike Srpske, a čime bi se Narodnoj skupštini Republike Srpske dao mehanizam za pokretanje postupka entitetskog glasanja predviđenog Ustavom Bosne i Hercegovine suprotno odredbama Ustava Bosne i Hercegovine kojima se propisuju nadležnosti Parlamentarne skupštine BiH i proces donošenja odluka predviđen navedenim odredbama i čime bi se ugrozila funkcionalnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine;

Svjestan da su interesi entiteta u institucijama Bosne i Hercegovine adekvatno zaštićeni putem predstavnika izabranih sa teritorije tih entiteta ili delegiranih od strane entitetskih institucija;

Podsjećajući da je prema članu I/2 Ustava Bosne i Hercegovine "Bosna i Hercegovina demokratska država koja funkcioniра u skladu sa zakonom i na osnovu slobodnih i demokratskih izbora", te da u skladu s Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine mandat pripada izabranom nosiocu mandata i da ne može prestati osim u zakonom predviđenim slučajevima, te **Podsjećajući takođe** na značaj demokratskog načela nezavisnosti parlamentarnog mandata, uključujući i slobodu nepodvrgavanja "imperativnom mandatu" te da se pokušajima Narodne skupštine Republike Srpske da dužnosnike na državnom nivou izabrane s teritorije Republike Srpske obaveže u njihovom donošenju odluka ugrožavaju demokratska načela koja se promoviraju i jamče Ustavom Bosne i Hercegovine;

Poštujući nadležnost Ustavnog suda Bosne i Hercegovine da podržava Ustav Bosne i Hercegovine, uključujući isključivu

nadležnost da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu, između ostalog, između Bosne i Hercegovine i jednog entiteta;

Naglašavajući da u sklopu postojećeg ustavnog okvira, Republika Srpska i njeni javni organi vlasti, uključujući i Narodnu skupštinu Republike Srpske, odražavaju njen multietnički karakter, pri čemu su sva tri konstitutivna naroda i pripadnici grupe Ostalih ravnopravni;

Naglašavajući takođe da izabrani i imenovani dužnosnici u institucijama Bosne i Hercegovine svoje mandate i dužnosti vrše u skladu s Ustavom Bosne i Hercegovine, te da Zaključci koji imaju za cilj da obavežu izabrane i imenovane dužnosnike na državnom nivou u institucijama Bosne i Hercegovine predstavljaju direktan napad na autonomiju i nezavisnost dužnosnika i institucija Bosne i Hercegovine na državnom nivou;

Svjestan činjenice da se – i pored toga što nemaju uticaja na mandat visokog predstavnika, niti na status i pravno dejstvo odluka visokog predstavnika kojima se supstituiraju domaće vlasti, odnosno na odluke koje su donesene na osnovu međunarodnog mandata visokog predstavnika – tim Zaključcima zanemaruju obaveze i odgovornosti koje je Republika Srpska preuzela na osnovu Aneksa 10 Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini te da isti predstavljaju jedan vid djelovanja u nizu aktivnosti kojima se uskraćuje saradnja s visokim predstavnikom, čime se djeluje u suprotnosti s Aneksom 10 Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini;

Uzimajući u obzir činjenicu da bilo koji akt ili aktivnost u provedbi pojedinih Zaključaka čija se provedba zabranjuje mojim Nalogom navedenim u nastavku, ili provedba navedenih Zaključaka na bilo koji način, mogu predstavljati krivično djelo prema Krivičnom zakonu Bosne i Hercegovine i stoga mogu biti predmet krivičnog gonjenja;

Konstatirajući da je prema članu VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine Ustavni sud jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu, između ostalog, između Bosne i Hercegovine i jednog entiteta te da ovlašteni predlagači iz člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine imaju ovlaštenje da pokrenu postupak za rješavanje spora pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine u vezi s navedenim Zaključcima;

Pozivajući Narodnu skupštinu Republike Srpske da proaktivno preispita donesene akte i preduzete aktivnosti kojima se ne ispunjavaju obaveze i odgovornosti Republike Srpske prema Aneksu 4 i Aneksu 10 Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini i da stavi van snage Zaključke te da se suzdrži od bilo kakve provedbe;

Uvjeran da prethodno opisano ponašanje ozbiljno ugrožava civilnu implementaciju Općeg okvirnog sporazuma za mir;

Uzevši u obzir i razmotrivši sve navedeno, visoki predstavnik ovim donosi slijedeći:

NALOG

kojim se proglašava da se Zaključcima Narodne skupštine Republike Srpske br. 02/1-021-1562/24, 02/1-021-1563/24 i 02/1-021-1564/24, donesenim na njenoj 16. posebnoj sjednici održanoj 24. i 25. decembra 2024. godine, krše obaveze i odgovornosti Republike Srpske prema Aneksu 4 i Aneksu 10 Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, i kojim se zabranjuje provedba navedenih Zaključaka

Član 1.

Ovim putem se proglašava da se Zaključcima Narodne skupštine Republike Srpske br. 02/1-021-1562/24, br. 02/1-021-1563/24 i

br. 02/1-021-1564/24, donesenim na njenoj 16. posebnoj sjednici održanoj 24. i 25. decembra 2024. godine, krše obaveze i odgovornosti Republike Srpske prema Aneksu 4 i Aneksu 10 Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini.

Član 2.

Ovim putem se zabranjuje provedba pojedinih Zaključaka iz člana 1. ovog Naloga navedenih u daljem tekstu:

Zaključak br. 02/1-021-1562/24:

“Narodna skupština Republike Srpske obavezuje Vladu Republike Srpske da u roku od 30 dana uputi u proceduru Zakon kojim će se urediti procedura razmatranja pitanja o kojima odlučuje Parlamentarna skupština BiH, na način da se o istima prethodno izjasni Narodna skupština Republike Srpske.”

Zaključak br. 02/1-021-1563/24:

“Narodna skupština Republike Srpske zadužuje Zakonodavni odbor Narodne skupštine Republike Srpske da pripremi amandmane na Prijedlog zakona o zaštiti ličnih podataka BiH i izjašnjenje o Prijedlogu zakona o graničnoj kontroli BiH, te iste dostavi srpskim predstavnicima u Parlamentarnoj skupštini BiH.”

Zaključci br. 02/1-021-1564/24:

“4. Narodna skupština Republike Srpske konstatuje da pravni sistem Evropske unije ne prihvata mogućnost da neizabrani stranac donosi zakone umjesto demokratski izabranih institucija, te zahtijeva od imenovanih i izabranih predstavnika Republike Srpske iz srpskog konstitutivnog naroda u zajedničkim institucijama, da obustave odlučivanje

iz domena evropskih integracija sve dok se ne uspostave uslovi da se proces evropskih integracije odvija u skladu sa postulatima demokratije i vladavine prava.”

“5. Narodna skupština Republike Srpske zahtijeva da se ponište akti koji su proistekli iz neustavnih radnji stranog pojedinca, koji po ustavu nije ni ovlašteni predlagač zakona niti zakonodavac,, te da se otklone devijacije koje su proistekle iz takvog neustavnog djelovanja kako bi se kretanje ka Evropskoj uniji neometano nastavilo.”

“8. Narodna skupština Republike Srpske upozorava da evropski pravni standardi zabranjuju vođenje nehumanih i degradirajućih sudskih postupaka protiv lica u stanju zdravstvene ugroženosti što Sud BiH upravo čini i udaljava BiH od evropskog puta. Narodna skupština Republike Srpske smatra predsjednik Republike Srpske i direktor Službenog glasnika Republike Srpske ne treba da se odazivaju na pozive Suda BiH, dok predsjednik Republike ne bude zdravstveno sposoban da učestvuje u postupku.”

“9. Narodna skupština Republike Srpske zahtijeva od imenovanih i izabranih predstavnika Republike Srpske iz srpskog konstitutivnog naroda u zajedničkim institucijama BiH da obustave odlučivanje na nivou BiH, osim u slučaju odlučivanja po kojem se vrši prenos nadležnosti sa Republike Srpske na nivo zajedničkih institucija ili se na drugi način ugrožava pozicija Republike Srpske, sve dok Evropska unija ne obezbijedi normalne i pravične uslove i standarde suđenja u BiH, a koji ne postoje zbog protivustavnog i protivzakonitog donošenja odluka od strane neizabranog pojedinca, čiji se boravak u BiH ne može više opravdati ni na koji način.”

“11. Narodna skupština Republike Srpske konstatuje da zloupotreba Tužilaštva BiH i pokušaj miješanja u rad najvišeg predstavničkog tijela Republike Srpske moraju biti personalizovani i procesuirani. U protivnom, Narodna

skupština Republike Srpske će, u cilju zaštite Opšteg okvirnog sporazuma za mir u BiH i ustavnog poretka Republike Srpske, biti prinuđena da preduzme posebne mjere koje će biti u službi zaštite Dejtonskog sporazuma.”

Član 3.

Ovaj Nalog donosi se na osnovu međunarodnog mandata visokog predstavnika i ne donosi se supstituiranjem bilo kojeg domaćeg organa vlasti. Nalog će imati prvenstvo u odnosu na bilo koje nekonzistentne odredbe Ustava Republike Srpske, bilo kog zakona, propisa ili akta, bilo postojećeg, bilo budućeg. Ovaj Nalog izravno se primjenjuje i nije potrebna nijedna dodatna radnja radi osiguranja njegovog pravnog dejstva.

Član 4.

Visoki predstavnik zadržava pravo da izmijeni i dopuni ovaj Nalog ili da preduzme druge mjere koje smatra potrebnim radi osiguranja provedbe ovog Naloga.

Član 5.

Ovaj Nalog stupa na snagu odmah po objavljivanju na službenoj internet stranici Ureda visokog predstavnika.

Ovaj Nalog se objavljuje na službenoj internet stranici Ureda visokog predstavnika i objavljuje se odmah u “Službenom glasniku Bosne i Hercegovine”.

Sarajevo, 2. januar 2025

Christian Schmidt

Visoki predstavnik